

Guía docente

Guía docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Comunicación oral y escrita		Código	616G01001
Titulación	Grao en Comunicación Audiovisual			
Descriptores				
Ciclo	Periodo	Curso	Tipo	Créditos
Grado	1º cuatrimestre	Primero	Formación básica	6
Idioma	CastellanoGallego			
Modalidad docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Departamento profesorado másterHumanidadesSocioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinador/a	Sanchez Sanchez, Jose Francisco		Correo electrónico	francisco.sanchez@udc.es
Profesorado	Sanchez Sanchez, Jose Francisco		Correo electrónico	francisco.sanchez@udc.es
Web				
Descripción general	O propósito desta asignatura é mellorar a capacidade do alumno para expresarse de xeito oral e por escrito en calquera contexto e coñecer as sinerxias e necesidades expresivas dos diferentes medios de comunicación: escritos, audiovisuais e multimedia.			

Competencias del título

Código	Competencias del título
A1	Comunicar mensajes audiovisuales.
A7	Conocer las técnicas de creación y producción audiovisual.
A12	Conocer los principales códigos del mensaje audiovisual.
B9	Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía abierta, culta, crítica, comprometida, democrática y solidaria, capaz de analizar la realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones basadas en el conocimiento y orientadas al bien común.
C1	Entender la importancia de la cultura emprendedora y conocer los medios al alcance de las personas emprendedoras
C2	Valorar críticamente el conocimiento, la tecnología y la información disponible para resolver los problemas con los que deben enfrentarse.
C3	Asumir como profesional y ciudadano la importancia del aprendizaje a lo largo de la vida.

Resultados de aprendizaje

Resultados de aprendizaje	Competencias del título		
Comunicar mensaxes audiovisuais.	A1		C1
Coñecer os principais códigos da mensaxe audiovisual.	A12		C2
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.			C3
Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.			
Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.			
Conócelas técnicas de creación e produccion audiovisual	A7		
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida e solidaria capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e imprantar solución baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común		B9	

Contenidos

Tema	Subtema
TEMA 1: A descrición (análise de textos)	1.1. Fases do proceso descritivo: observación, selección e expresión 1.2. Tipos de descrición 1.3. Técnicas redaccionais

TEMA 2: A narración (análise de textos)	2.1. Elementos: narrador, personaxes, tempo, espacio 2.2. Partes da narración 2.3. Técnicas redaccionais 2.4. O diálogo e as citas
TEMA 3: A argumentación (análise de textos)	3.1. Estructura dos textos argumentativos 3.2. Tipos de argumentación 3.3. O uso das figuras retóricas
TEMA 4: A comunicación verbal e non verbal	4.1. Qué se di e cómo se di 4.2. A importancia da imaxe e do son 4.3. Posta en escena e materiais de apoio 4.4. Casuística de cada medio de comunicación
TEMA 5: Destrezas expositivas e argumentativas	5.1. Os xéneros orais 5.1.1. Presentación 5.1.2. Retrato 5.1.3. Conferencia 5.1.4. Rolda de prensa 5.1.5. Entrevista 5.1.6. Mesa redonda 5.1.7. Debate 5.2. Relacións cos medios 5.2.1. Portavocía 5.2.2. Comunicación de crise 5.2.3. Comunicación Corporativa 5.3. Técnicas de comunicación persuasiva
TEMA 6: Necesidades e recursos dos diferentes medios de comunicación	6.1. Necesidades técnicas dos diferentes soportes 6.1.1. Escritos 6.1.2. Radio 6.1.3. Televisión e cine 6.1.4. Novos media 6.2. Diferentes linguaxes nos diferentes soportes 6.2.1. Linguaxe soportes papel 6.2.2. Linguaxe radiofónica 6.2.3. Linguaxe televisiva 6.2.4. Linguaxe dos novos media 6.2.4.1. Internet como instrumento de comunicación

Planificación				
Metodoloxías / pruebas	Competencias	Horas presenciales	Horas no presenciales / trabaja autónomo	Horas totales
Análisis de fontes documentales	A1 A7 A12	0	10	10
Sesión magistral	A1 A7 A12 B9	21	31.5	52.5
Discusión dirixida	A1 A7 A12 B9	2	0	2
Estudio de casos	A1	4	0	4
Presentación oral	A1 A7	2	14	16
Trabaja tutelados	A1 A7 A12	10	30	40
Lecturas	A1 A7	0	10	10
Taller	A1 A7 A12	2	0	2
Prácticas a través de TIC	A1 A7	0	6.5	6.5

Prueba de ensayo/desarrollo	A1	3	0	3
Actividades iniciales	A1 A7 A12	2	0	2
Atención personalizada		2	0	2
(*)Los datos que aparecen en la tabla de planificación són de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de los alumnos				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Análisis de fontes documentais	Para un óptimo aproveitamento das clases, deberá ter leído e analizado previamente os textos que se indiquen para esa sesión.
Sesión magistral	O alumno debe asistir ás clases teóricas presenciais para entender os conceptos dos que se esixe o seu coñecemento.
Discusión dirixida	Os alumnos participarán nunha discusión dirixida polo profesor responsable da asignatura, sobre diferentes técnicas de comunicación oral.
Estudio de casos	Analizaranse na aula casos representativos de diferentes técnicas de comunicación oral en función do escenario, do propósito da mensaxe e dos diferentes soportes comunicativos.
Presentación oral	Os alumnos terán que realizar unha proba de comunicación oral coa presentación dun traballo. Técnica de coaching.
Trabaios tutelados	Os alumnos terán que desenvolver ao longo da asignatura diferentes traballos tutelados polo profesor responsable da materia. Deberán redactar diferentes textos, para comunicar unha idea, adaptándose ás necesidades expresivas do entorno ou dos medios de comunicación nos que se recollan.
Lecturas	Os alumnos deberán estudar as fotocopias que se repartan na clase así como complementar os contidos teóricos con lecturas obrigatorias, segundo os temas.
Taller	Os alumnos deberán comentar os textos e expresións doutros compoñentes do seu grupo de prácticas.
Prácticas a través de TIC	Realizar 6 prácticas avaliadas, que se publicarán no blog do grupo de prácticas ao que pertencen.
Prueba de ensayo/desarrollo	Os alumnos deberán superar unha proba escrita.
Actividades iniciales	Presentación dos obxectivos, contidos, dinámica e bibliografía da asignatura.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Trabaios tutelados Discusión dirixida Prácticas a través de TIC	A atención personalizada aos alumnos realízase a través do seguimento e corrección dos traballos tutelados, así como das diversas prácticas que terán que realizar ao longo da asignatura. Para o desenvolvemento desa atención personalizada contéplanse tanto tutorías presenciais coma un seguimento continuo a través das ferramentas que as TIC poñen ao servizo da educación.

Evaluación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Calificación
Trabaios tutelados	A1 A7 A12	Os traballos tutelados descritos no apartado de metodoloxía, constituirán un 20% da nota final	20
Prueba de ensayo/desarrollo	A1	Para aprobar a asignatura debe superarse unha proba ortográfica baseada nos libros El castellano actual: usos y normas, de Manuel Casado e a Ortografía de la Lengua Española de la RAE. Para superar esa proba, dispórase de tres oportunidades ao longo do curso. Nas probas ortográficas corrixíranse un número determinado de erros escondidos nalgúns frases. Nesta proba non se obtén nota, só se concede unha calificación de "Apto" ou "No apto".	20
Presentación oral	A1 A7	Avalíase a proba de presentación oral dos alumnos utilizando a técnica de coaching	20

Prácticas a través de TIC	A1 A7	Os alumnos deberán realizar os diferentes exercicios prácticos: 1. Preséntome 2. Retrato dun compañeiro 3. Descrición da aula 4. Relato: recordo de infancia 5. Relato: escena na rúa 6. Carta ou informe argumentativo	30
Taller	A1 A7 A12	Avaliarase a participación do alumno así como a calidade das súas intervencións	10

Observaciones evaluación

Para obter a nota media das prácticas súmanse as calificacións obtidas en cada unha delas. Os profesores poden facer un uso estratéxico das calificacións, de xeito que a nota final poida resultar superior á media, aínda que nunca inferior.

Se un alumno deixa de entregar unha práctica de xeito inxustificado, computaralle coma un 0 na media de prácticas final. Asimesmo, se un alumno deixa de entregar dúas prácticas de xeito inxustificado, suporalle o suspenso automático na asignatura. As ausencias xustificadas han de comunicarse con antelación ao profesor de prácticas, que deberá dar un permiso expreso.

Nas prácticas seguirase o seguinte criterio de puntuación:

- 1 falta ortográfica suporá a calificación dun 4, como máximo.
- 2 faltas ortográficas suporán a calificación dun 1.
- 5 tildes mal postas ou sen poñer suporán un 4, como máximo.

Os erros sintácticos, problemas de puntuación e confusións léxicas penalizarán asimesmo a calificación da práctica, segundo a súa gravidade. A insistencia nese tipo de erros poderá conlevar incluso a calificación mínima dun 1.

Ademáis, o plaxio parcial de calquera texto penalizarase cun 0 na práctica e o plaxio total dun traballo suporá o suspenso automático da asignatura.

Fuentes de información

Básica	- CASADO, Manuel (2008). El castellano actual: usos y normas . (7ª ed. revisada). Euns, Pamplona - REAL ACADEMIA ESPAÑOLA (2010). Ortografía de la lengua española. Espasa Calpe, Madrid - VV.AA. (2020). Manual de escritura académica y profesional II. Ariel Barcelona - Estrella Montoliu y M. Tascón (2020). El derecho a entender. Prodigioso volcán - Complementaria KOHAN, Silvia Adela (1997). Corregir relatos. La herramienta del escritor. Grafein Ediciones, Barcelona - GARCÍA DEL TORO, Antonio (2004). Comunicación y expresión oral y escrita: la dramatización como recurso. Grao, Barcelona - VERDERBER, Rudolph F. (2000). Comunicación oral efectiva. International Thomson, Méjico - PALENCIA-LEFLER ORS, Manuel (2008). 90 Técnicas de relaciones públicas: manual de comunicación corporativa . Bresca profit, Barcelona
Complementaria	- CHEJOV, Anton P. (2005). Unos buenos zapatos y un cuaderno de notas. Alba, Barcelona - CASSANY, D. (1995). La cocina de la escritura. Anagrama, Barcelona - PERELMAN, Ch. (2009). Tratado de la Argumentación. Gredos, Barcelona - IZAGIRRE, A. y GUERRIERO, L. (2022). En el fondo la forma. 5W's

Recomendaciones

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Asignaturas que continúan el temario

Otros comentarios

(*) La Guía Docente es el documento donde se visualiza la propuesta académica de la UDC. Este documento es público y no se puede modificar, salvo cosas excepcionales bajo la revisión del órgano competente de acuerdo a la normativa vigente que establece el proceso de elaboración de guías